

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

In omnem terram exiuit sonus eorum, Et in fines orbis terræ uerba eorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Item uide ut cōmendet fidem, non em̄ uident̄ quā narrant̄, sed audiuunt̄ cōmendatur
cōmendatū, auditus solus requiriſt̄ in Ecclesia dei. Hierony. sic uerit̄: Non sunt fides.
gentes, non sunt uerba quibus non audiatur uox eorum, ubi uerba, רְבִרָת̄
dēlinquunt̄, quod aliquoties res seu historias significat, seu famam, quo
admittunt̄ & suscipiunt̄ quod sit per fidem. Omitto hic quæſtionem quā
aliqua mouent̄: Sit ne hic uersus impletus, cum nondum omnes gentes Euan-
gelium audierint, facile hic quiuis respondere poterit.

In omnem terram exiuit sonus corum,
Et in fines orbis terræ uerba eorum.

Locum (ut dixi) hic designat ubi sonent isti cœli, ne quis queratur aut seſe
exulat, q̄ non possit transfrētare, aut in coelum ascendere ad audiendum, pro
pe et uerbum in ore tuo, & in corde tuo ait Moses Deutro. xxx. Ad hoc enim
tempus linguis donati fuerunt, ut in omnem terram sonus eorum exiret. Et ui-
res, faci eos ministros & instrumēta, sicut dicit Christus. Non enim uos estis
qui loquimini, sed spiritus patris ueſtri qui loquitur in uobis. Et iterū. Ille me-
atis, Ideo dixit, uoces eorum audiun̄, sed alius est qui loquitur. Exit sonus eo-
rum, sed alius est qui efflat & emittit, uisus uoce & uerbis eorum, pro instru-
mentis suis.

Augustinus hunc locum torquet in donatistas, qui Ecclesiam in Africæ an-
gula aratabat, sed multo magis torqueri debet in nostros nouos donatistas, qui
negarū in India & Perſide & Asia esse fidèles. Vbi enim sonus & uerba spiritus
sunt, doi Ecclesia sine dubio uera est Christi. Nō enim loquīſ sp̄us Christi, niſi
in Ecclesia sua, quare cū hic sit apertus textus sonū Apostolorū exiuisse in om-
nem terrā, necdā legatur reuocatus, timendū est nobis, ne cum impijs donati-
stis huc illi ſuē iſiſ, nos ſolos iam temus pro fidelibus, qui forte nihil minus
ſumus q̄ fidèles, cum uerbi & ſonū Apostolorū nūquam audiamus.

Et q̄ h̄braeus habeat. In omnē terrā exiuit regula eorū, tamen Apostolus
Ro. x. longū dicit, & in idē recidit, Sonus enim euangelicus, regula illa est iuxta
quā adificat̄ Ecclesia, nō enim adificatur armis corporalibus fabrorū, sed uer-
bo uitæ. Simil tamen eo uerbo certa mēſura significatur, qua cuiusc̄ Apoſto-
li ministerium diſpartitum est in orbe in terrarū: Non enim omnes eodē loco
prædicauerunt, sed diuiſi ſunt in totū mundum, nō ut diuinitas eius ſibi aggre-
gent, ſed uniusq̄ portionem ſuam ad Christum reducat.

In sole poſuit tabernaculum ſuum.

Hic in hebreo pars eſt posterior præcedentis uersus, hoc modo habens. So-
li poſuit tabernaculum in eis, ſolem alij proprie accipiunt, pro iſto ſole uifib-
li, in quo Ecclesia ſeu humanitas Christi, tabernaculum dei, manifestatum ſit,
Sed melius arbitror prophetam perſtare in allegoria cœpta, & ſolem eſſe eū,
qui in iſtis cœliſ poni & habitare poſſit, quod & ſequens uersus indicat: Et
ipſe tanq̄ ſponſus procedens, Et fatis uioleter interpres hebraicum, בָּם,
qđ ſonat in eis (ideſt, cœliſ prædictis) mutarū in, ſuum, immo fere omiferūt,
Quāq̄ reuera allegoria iſta ſumpta ſit ex cœliſ & ſole uifibilibus iſtis in quib-
bus ſol